

פרק ואלו מותרים

מתניתין:

ואינו צריך התרה אפילו לא מדרבנן.

ואילו בחלקה השני, מבארת המשנה תקנת חכמים הנוהגת רק במקרים מסויימים, כגון בנודר הנאה מאשתו, שחייבו את המתפיס בדבר האסור להשאל על נדרו, מדרבנן. ועד שישאל עליו, הוא אסור בה מדרבנן כאילו חל הנדר.

החלק הראשון:

ואלו הם ה"נדרים" המותרין, שאין הדיבור בנוסח של נדר אסור את ה"נודר" כלל, כיון שהיתה התפסת הנדר בדבר האסור ולא בדבר הנודר –

האומר לחברו: **חולין שאוכל לך**.

ודין זה יתבאר בגמרא, לאיזה צורך השמיעתו המשנה.

או האומר לחברו: **כבשר חזיר שאוכל לך**.

או **כעבודה כוכבים** שאוכל לך.

או **כעורות** של בהמות, שהיו תקרובת לעבודה זרה, שהם **לבובין**.

והיינו, שהיו העורות מנוקבים כנגד לב

במשנה זו מתבאר היסוד – שאפשר להתפיס נדר רק ב"דבר הנודר" ולא ב"דבר האסור".

מקור הדין התבאר בפרק הקודם [בעמוד הקודם], מכפל הלשון "כי ידור נדר".⁽¹⁾

ונאמרו בראשונים כמה הגדרות ל"דבר הנודר".

יש המגדירים אותו שהוא דבר שקדושתו באה על ידי פיו של האדם ולא באה מאליה.⁽²⁾

ויש המגדירים אותו כדבר שיכול לבוא בנדר ונדבה, מבלי שיהיה חייב לעשותו. או אפילו אם הוא חייב לעשותו, אבל הוא בא מחמת נדרו או נדבתו.⁽³⁾

אבל המתפיס בדבר האסור מאליו, שהתורה אסרתו והוא לא בא כתוצאה מדיבור האדם, אין הנדר חל.⁽⁴⁾

משנתנו מתחלקת לשניים.

בחלקה הראשון היא מבארת את דין המתפיס נדרו בדבר האסור, שאינו חל כלל,

4. הרמב"ם בפרק א מנדרים הלכה א, וכן הר"ן בעמוד הבא, מבארים שכאשר אסר עליו אדם דבר כקרבן, משמעות דבריו היא: כשם שהקרבן נאסר על ידי נדר, כך ייאסר הדבר הזה על ידי נדר. ולכן, המתפיס בדבר האסור, לא חל נדרו, שהרי הדבר האסור לא נאסר מחמת נדר.

1. והרא"ש מבאר שלמאן דאמר דיברה תורה כלשון בני אדם, למדים מ"כי ידור נדר לה", מהמילה "לה", עד שידור בדבר הנודר לה.

2. התוס' והרא"ש בעמוד הקודם.

3. הרמב"ם פרק א מנדרים הלכה יא.